

Mål- og indholdsbeskrivelse
ØsterbyCentrets SFO

Indhold

Indledning.....	3
Fritidspædagogik.....	4
Vejen kommunes værdier og menneskesyn.....	4
ØsterbyCentrets SFO.....	5
Værdigrundlag for ØsterbyCentrets SFO.....	5
Pædagogikken.....	6
Læring.....	6
Legen.....	7
Inklusion i ØsterbyCentrets SFO.....	8
Sundhed, krop og bevægelse.....	9
Samarbejde SFO/skole/hjem.....	9
Udtryk, musik og drama.....	9
Værksted, natur og teknik.....	10
Medie, kreativitet og digital kultur.....	10
E-sport på ØsterbyCentret.....	11

Indledning

SFO arbejder under Folkeskolens formålsparagraf og under Bekendtgørelsen om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for skolefritidsordninger.

[Se bekendtgørelsen her: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=125621>]

SFO er en del af skolens virksomhed, hvor pædagoger, lærere og andre fagpersoner indgår i et ligeværdigt samarbejde, hvor der sikres fælles fokus på barnets udvikling og trivsel.

Formålet med Mål og indholdsbeskrivelsen er at skabe et fælles udgangspunkt for det pædagogiske arbejde i Vejen Kommunes SkoleFritidsOrdning (SFO).

På baggrund af den fælles kommunale mål - og indholdsbeskrivelse udarbejder hver skole sin egen beskrivelse af:

Læring
Inklusion
Sundhed, krop og bevægelse
Samarbejdet med andre
Udtryk, musik og drama
Værksted, natur og teknik
Medie, kreativitet og digital kultur

I SFO lægges der vægt på, at børnene har medindflydelse og kan træffe frie valg, og at der veksles mellem voksenorganiserede og selvvalgte aktiviteter. De kan lege og være sammen med vennerne på tværs af alderstrin og deltage i de aktiviteter, der tilbydes.

I aktiviteterne fokuseres der på:

- Sundhed, krop og bevægelse
- Udtryk, musik og drama
- Værksted, natur og teknik
- Medier og kreativitet

I ØsterbyCentrets SFO og Klub arbejder vi ud fra et anerkendende syn på børnene, hvor børnenes individuelle forskelligheder anses som positive bidrag til fællesskabet. De individuelle forskelle bliver så vidt muligt inddraget som aktiver i fællesskabet. Børn udvikler sig og lærer meget forskelligt, derfor arbejder vi med lærings- og udviklingsmuligheder for alle børn, afstemt efter barnets individuelle behov og potentiale.

SFO'erne skal være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

SFO'erne skal udvikle metoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så børnene udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

SFO'erne skal bidrage til at:

- forberede børnene til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre
- give børnene lyst til at lære mere
- give børnene forståelse for andre kulturer
- bidrage til forståelse af vores samspil med naturen
- fremme det enkelte barns alsidige udvikling

Link til folkeskolens formålsparagraf:

<https://uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-maal-love-og-regler/om-folkeskolen-og-folkeskolens-formaal/folkeskolens-formaal>

Fritidspædagogik

Det pædagogiske arbejde tager afsæt i, at SFO'en har en væsentlig rolle i børnenes udvikling, læring, dannelse og trivsel, samt i fritidspædagogikkens grundlæggende værdier: Fællesskab, venskab, leg, medbestemmelse, valgfrihed, selvforvaltning, fordybelse og mangfoldighed.

Gennem deltagelse og samspil i sociale fællesskaber øver børn sig på aktivt borgerskab. De lærer om samfundets spilleregler, og de kulturelle værdier, herunder de demokratiske værdier og processer. Det handler om at skabe plads til børnenes indflydelse og medbestemmelse, så de har mulighed for at bidrage aktivt, træffe valg og handle under hensyntagen til andre.

Der arbejdes med aktiviteter i forskellige læringsmiljøer, der veksler mellem pædagogiske tilrettelagte aktiviteter og børnenes selvvalgte aktiviteter. Alt sammen i læringsmiljøer, som giver dem mulighed for at lære at forholde sig til andre og verden, tage stilling, træffe selvstændige valg, og kunne handle derpå.

Vejen kommunes værdier og menneskesyn

Værdier

NASA

NYTÆNKNING: Vi er nytænkende og ser muligheder.

ANERKENDELSE: Vi er anerkendende i mødet med borgere, samarbejdspartnere og kollegaer.

SAMMENHÆNG: Vi skaber sammenhæng på tværs, og sammen med børnene.

ANSVARLIGHED: Vi tager ansvar og giver ansvar.

Menneskesyn

Vores menneskesyn er baseret på ligestilling, anerkendelse, mangfoldighed og vigtigheden af at være en del af fællesskabet. Barnet skal ses og forstås ud fra de sammenhænge og relationer, hvor de befinder sig og udvikler sig i. Forudsætningen for læring er trivsel, her menes i forhold til den psykiske, fysiske og sociale udvikling. Der tages udgangspunkt i styrkerne, ressourcerne og potentialet i den enkelte, for dermed at skabe mest mulig rum for læring. Børn i udsatte positioner

sikres deltagelse i fællesskabet ved fokuserede indsatser. Dette grundlæggende syn danner baggrund for vores fremtidige møder med børn og forældre.

ØsterbyCentrets SFO

ØsterbyCentrets SFO er et fritidstilbud for børn der går i 0-3. klasse, samt Klub for de børn der går i 4.-10. klasse.

SFO og Klub er delt op i 3 enheder:

SFO opholder sig i Nordstjernen
Klub opholder sig i Sydstjernen
Solens børn opholder sig i solens lokaler.

Åbningstider

Der er åbent i SFO og Klub:
Mandag-torsdag kl. 06.30-16.30
Fredag kl. 06.30- kl. 16.00.

Lukkedage

Fra og med den 24/12 og mellem jul og nytår, samt 2 uger i juli måned holder SFO'en lukket, ellers har SFO'en som udgangspunkt åben på skolefridage, såsom vinter- og efterårsferie.

SFO telefonen: 51709358

Ind- og udmeldelse foregår digitalt via Vejen kommunes hjemmeside.

Værdigrundlag for ØsterbyCentrets SFO

Vision

ØsterbyCentret vil være den bedste udgave af en folkeskole for lige netop vores børnegruppe. På centret er livsduelighed et stort omdrejningspunkt for al læring. Vi vil til stadighed arbejde for, at alle elever kommer videre med det størst mulige udbytte i forhold til livsduelighed, herunder:

- Faglige og relationelle kompetencer
- Erkendelse af verden og egne muligheder
- Oplevelse af fællesskab og fællesskabets fortællinger

Centrets elever skal mærke, at de hver især er betydningsfulde – og at de er blandt voksne, der vil dem i et læringsmiljø, der skaber optimale betingelser for den enkeltes udviklingsmuligheder.

Mission

Skole handler om muligheder i livet, om læring og udvikling, og om at blive så dygtig som man kan. For os er målet, at vores elever bliver den bedste udgave af sig selv. Vi er ambitiøse på alles vegne – og vi er til for alle. Vi vil gøre en forskel for vores elever ved at møde dem lige der, hvor de er.

Værdier

På ØsterbyCentret arbejder vi målrettet med at indfri vores kerneopgave: at skabe læring og trivsel hos vores elever. Det sker blandt andet med afsæt i Vejen Kommunes overordnede værdier NASA – Nytænkning – Ansvar – Sammenhæng – Anerkendelse.

ØsterbyCentrets grundtanke er: "Alle børn kan lære og udvikle sig. Vi er alle værdifulde." Vi søger derudover generelt at møde barnet/den unge, der hvor vedkommende nu måtte befinde sig udviklingsmæssigt og så bevæge det derfra. Vores tilgang er individcentreret, men også med fokus på, at det enkelte individ skal kunne honorere at være i/agere i mindre sociale fællesskaber med udgangspunkt i dets ressourcer.

Pædagogikken

Gennem anerkendende pædagogik støtter vi børnene i at etablere sociale kontakter og håndtere konflikter samt udvikle selvstændige handlekompetencer i deres liv. Vi arbejder i et struktureret, overskueligt og forudsigeligt miljø, da dette giver tryghed for vores elever og fremmer deres indlæring og trivsel. Det tilstræbes, at børnene mødes af få og kendte voksne i de enkelte grupper. Vi henter vores viden fra flere forskellige teorier. Vi er bl.a. inspireret af neuropædagogikken og systemisk-narrativ teori. På ØsterbyCentret bruges video til observation og analyse af samspillet mellem børn og voksne. Grundlæggende tror vi på, at børn gør det rigtige, hvis de kan. Børn der er opkørte skal låne lidt ro for at falde ned igen. Som alternativ til skæld ud giver vi børnene positive anvisninger. Børn lærer af at få at vide, hvad de skal gøre, fremfor hvad de ikke skal gøre. Al adfærd er kommunikation. Børn har noget på hjertet med deres adfærd, og der eksisterer altid en intention bagved adfærden.

Hvad relationsdannelse angår, er den måde, vi kommunikerer med børnene på medvirkende til at opbygge en god relation. Vi er socialt og generelt dannelsesmæssigt rollemodeller. Vi har ansvaret for kvaliteten af relationen i vores tilgang til børnene/de unge. Vi skal gerne kunne opfange børnenes signaler og kunne fornemme, hvor de er henne. Vi søger generelt at møde barnet, som det enkeltindivid, det er, så vi ved, hvor vi skal sætte ind for at udvikle og bevæge. Vi er nødt til at være reflekterende i forhold til, hvilke signaler vi udsender i kontakten.

Tiden i SFO og Klub rummer visse planlagte aktiviteter f.eks. kreative, udendørs og /eller sportslige aktiviteter, men er i vidt omfang en tid, hvor børnene har mulighed for fri leg og selvvalgte aktiviteter. Det er en pædagogisk vurdering, at børnene skal kunne mærke forskel på skoletid og fritid, og at børnene i SFO'en og Klubben udvikler sig og lærer af den mere frie og mindre voksenstyrede struktur, hvor de i høj grad selv er medbestemmende for egne aktiviteter. SFO'en og Klubben skal både medvirke til at understøtte mål omkring barnet, men samtidig tilbyde en tid med andre muligheder, udfordringer og tilbud, end der ligger i skoletiden.

Læring

Hovedformålet med SFO'ens virksomhed er at bidrage til børnenes læring, dannelse, personlige og sociale udvikling.

Børn er nysgerrige og motiverede for at lære. SFO er et lære- og værested, hvor børn kan udvikle erkendelse og lyst til at lære, og hvor børns evner og lyst til at indgå i livslang læring fremmes. SFO'en er et særligt læringsrum, som kendetegnes ved mangfoldighed i aktivitets- og legemuligheder, i de fysiske miljøer og ikke mindst i fællesskabernes sammensætning. Der er en

relativ høj grad af frihed, selv- og medbestemmelse og den mængde sammenhængende og uforstyrrede tid, som børn har til rådighed i SFO, giver dem mulighed for at opnå fordybelse.

SFO bidrager til børnenes læring ved et varieret udbud af aktiviteter, der har til formål at understøtte trangen og lysten til at lære. Børn lærer ved at prøve sig selv af i forskellige situationer og i samspil med andre. De lærer ved at lege, gennemgå konflikter, etablere venskaber, vælge til og fra mellem diverse aktiviteter, og ved at være aktive medskabere af eget (fritids)liv.

Legen

Legen er en selvstyrende aktivitet, som er væsentlig for børnenes udvikling, og som derfor er en central del af fritidspædagogikken.

Legen er børnenes måde at indtage verden på. I legen sker der bearbejdelse og forståelse af den verden, som børnene er en del af.

Det er i legen, børn lærer at navigere og agere i det sociale rum, finder ud af regler, grænser og kompromisser, prøver nye idéer af og eksperimenterer med virkeligheden. Her udfoldes fantasi og fordybelse imens hverdagslivet øves.

Legen prioriteres højt, fordi børn gennem leg oplever, erkender og udvikler sig til hele og selvstændige mennesker.

Legen - Daniela Cecchin (2009) Uddrag fra artiklen: " Om legens væsen og legens betydning".

Legen karakteriseres ved at være en umiddelbar, spontan og frivillig aktivitet. Til forskel fra andre aktiviteter i barndommen kan legen ikke bestemmes og reguleres udefra. Det er barnet og kun barnet, den legende, der råder over legen, dens indhold og form.

Legen er en "autotelisk" virksomhed. Det betyder, at målet (telos) ligger i virksomheden, i selve legen. Barnet leger ikke for at lære og heller ikke for at fremstille et eller andet produkt.

Gennem legen fantasierer, eksperimenterer, drømmer og forestiller barnet sig.

Legen er at "lade som om", det er evnen til at agere inden for en fiktiv verden. Den psykiske forudsætning for at kunne "lade som om" er forestillingsevnen, fantasien.

Fantasien er evnen til at bearbejde, omforme og overskride virkeligheden. Fantasien er en del af forestillingsevnen, som overvejende henter sit stof fra billeder, sansninger, fornemmelser, stemninger, indtryk og drømme. Heri ligger blandt andet kimen til kreativiteten og den abstrakte tænkning. I legen "øver" barnet sig i at forholde sig søgende, udforskende og skabende i forhold til dets omgivelser. Hermed skabes i legen alternative muligheder til det her og nu givne og kendt. Legen er central i SFO og klub, da vi ved, at legen har stor betydning for børnenes udvikling. ØsterbyCentrets SFO har det mål, at børnene oplever inspirerende og indbydende legemiljøer, der styrker deres fantasi og udfoldelse af legeideer.

Legen styrker mange kompetencer for det enkelte barn:

Inklusion i ØsterbyCentrets SFO

Inklusion handler om at skabe et udviklende fællesskab for den enkelte og fællesskabet. Inklusion bygger på gensidighed og det fælles ansvar.

I en inkluderende kultur:

- Vi forholder os til, hvordan deltagelse for alle muliggøres.
- Vi reagerer på de små tegn tidligt med henblik på at ruste til fremtidige krav.
- Vi arbejder med de udfordringer, der måtte være i mødet mellem barnet og dets omgivelser.
- Vi er hele tiden parate til at ændre metoder og organisering for at kunne inkludere.

I ØsterbyCentrets SFO arbejder vi ud fra et anerkendende syn på børnene, hvor børnenes individuelle forskelligheder anses som positive bidrag til fællesskabet. De individuelle forskelle bliver så vidt muligt inddraget som aktiver i fællesskabet. Børn udvikler sig og lærer meget forskelligt, derfor arbejder vi med lærings- og udviklingsmuligheder for alle børn, afstemt efter barnets individuelle behov og potentiale.

Sundhed, krop og bevægelse

Børn er ikke kun hoved, men i høj grad krop. De er til stede i verden gennem kroppen, og det er vigtigt, at de oplever glæden ved at bruge kroppen i fri leg og mere tilrettelagte fysiske udfordringer. For at understøtte dette tilbydes børnene at deltage i forskellige aktiviteter i skolens gymnastiksal og i skolegården.

Det er også væsentligt i ØsterbyCentrets SFO, at børnene befinder sig i et miljø, der lægger vægt på hygiejne, ernæring og en aktiv livsstil. Vi hjælper børnene med at lære god hygiejne både før spising og i forbindelse med madlavning.

Det er vores mål at børnene er sunde og aktive børn, der oplever glæden ved bevægelse, og derigennem styrker deres sociale relationer og selvværd. Endvidere ønsker vi at forbedre børnenes motorik og deres indlæringssevne.

Kroppen er ikke bare et fysisk redskab, men en måde at sanse og kommunikere med verden på. I kroppen lagres erfaringer, følelser og viden. Derfor skal børn støttes i at udforske, nyde og forstå det fysiske miljø, naturen og kulturen. De skal have stimuleret alle sanser gennem brug af forskellige materialer og redskaber. Dette gør vi bl.a. ved at tage på ture i lokalsamfundet, lege på legepladsen og cykle ture i nærområdet.

Vi forsøger at nå vores elever, alt efter funktionsniveau, på mange fronter, hvorfor bevægelsesmæssige, musiske, æstetiske og kreative processer har betydning for vores børns indlæring og trivsel. Nogle af vores børn kan have problemer med øje/håndkoordination, have fin- og grovmotoriske vanskeligheder osv. Kreative processer kan være med til at optræne nogle af disse funktioner. Børnene kan også have problemer med rum- og retningsfornemmelse, balancenerven, fysisk udholdenhed, arousal, gangfunktion osv., hvorfor bevægelsesmæssige processer er nyttige i denne sammenhæng. Nogle børn stimuleres gennem påvirkning af lys-, lyd- og farvepåvirkninger. Vi har bl.a. et sanserum til rådighed.

SFO og klub har mulighed for at benytte gymnastiksalen, og her foregår der hver uge dødbold, fang hale leg, boldspil mm. hvilket medvirker til at udvikle og styrke børnene kropsligt. Der er også mulighed for at benytte ØsterbyCentrets cykler og tage på tur ud i det blå.

Samarbejde SFO/skole/Hjem

Et godt samarbejde omkring det enkelte barn er afgørende for barnets trivsel og udvikling. Skole og SFO samarbejder om de fælles børn, og vi lægger vi stor vægt på god kontakt mellem SFO og hjem. Begge parter er forpligtede på at informere om forhold, der kan have betydning for barnets trivsel. Vi er imødekommende og åbne overfor dialog og vi vil skabe en tryk hverdag for både børn, forældre og personale. Der sendes løbende nyhedsbreve ud til forældrene på AULA om, hvad der sker i SFO. Ligeledes er der information fra SFO i skolebladet Centerposten.

Udtryk, musik og drama

SFO's opgave i forhold til musik og drama er at støtte den enkelte til at finde og udforske sit eget udtryk i en tryk og skabende atmosfære, hvor der er plads til glæde, latter og store oplevelser. SFO'en skal være et sted, hvor der inspireres og motiveres til at udforske det

udtryksmæssige indenfor drama og det musiske. For at understøtte dette har vi i ØsterbyCentrets SFO udklædningstøj, dukker, rekvisitter mm. der giver børnene mulighed for at lege forskellige rollelege, hvor de bruger deres fantasi og får ideer til lege. Nogle af vores sprogligt og kognitivt mere svage børn stimuleres læringsmæssigt ved hjælp af sange, rim og remser og musisk aktivitet. I Klub benyttes musiklokalet, hvor børnene kan udfolde deres musiske evner gennem forskellige instrumenter og sang.

Værksted, natur og teknik

Den pædagogiske opgave i SFO består i at inspirere børnene til at udvikle kreativitet, nysgerrighed og handlekraft. Herudover understøtter vi de processer, som styrker børnenes evne til at udforske og tilegne sig evner, der styrker deres personlige kompetencer indenfor områderne natur, teknik og værksted. I SFO og Klub benyttes det kreative værksted, når der f.eks. arbejdes i træ. Her kan børnene udfolde deres kreative ideer i træ. Det kan være voksenvælgte opgaver eller børnene selv, der er med til at bestemme, hvad de vil lave, og de voksne støtter og vejleder barnet undervejs i processen. Det er vores mål, at børnene, i det omfang det er muligt, støttes i at fastholde de valgte træffer, og at de oplever succesen ved at færdiggøre det projekt, de er gået i gang med. Når børnene er ude er der højt til loftet og mulighed for at inddrage naturen som en del af værkstedarbejdet. Her er der ofte tilbud om forskellige lege såsom: Fangeleg, spark til dåse, dødbold mm. Vi har ligeledes mulighed for at bruge bålhuset og andre udendørsaktiviteter.

Gennem forskellige aktiviteter motiveres børnenes kreativitet. Vi skaber et miljø hvor børnenes ideer og fantasi kan udfolde sig, og hvor de styrkes i at udvikle handlekompetence i balancen mellem selvvalgte og voksenorganiserede aktiviteter. I krea-værkstedet er der mulighed for at arbejde med flere forskellige materialer, og børnene har bl.a. mulighed for at lave perler, maling, modellervoks, tegne, smykker, knytning samt sæsonbetonede og højtidsbetonede aktiviteter. Det er vores mål at udvikle børnenes kreativitet og lyst til at skabe nyt. Herudover er det også vores mål, at børnene får kendskab til flere forskellige materialer, og at de eksperimenterer med disse.

I SFO præsenteres børnene for forskellige spil og vil kunne spille med andre børn og voksne. Det er vores mål at børnene gennem spil styrkes i de sociale kompetencer og det at være en del af et fællesskab. Børnene skal lære at fordybe sig og håndtere at tabe i spil.

Medie, kreativitet og digital kultur

SFO'ens pædagogiske opgave består i at lære børnene at begå sig via og med de digitale medier. SFO skal arbejde kreativt og produktivt med de digitale medier, fordi vi lever i en verden, hvor internet, mobiltelefon, computerspil, film, tv, YouTube og Facebook spiller en stor rolle i hverdagen som rum for fællesskaber, underholdning, leg og læring.

I ØsterbyCentrets SFO er der tilbud om at deltage i interaktive spil på storskærmen, og der er Wii til rådighed. Det er en social aktivitet, der skaber nye relationer børnene imellem, og som samtidig styrker koordinering, samarbejde og koncentration. En dag om ugen er der i Klub mulighed for at deltage i E-sport. (Se bilag)

E-sport på ØsterbyCentret

Når vi har E-sport på programmet hos os, om det er i klubben eller i skoledelen, så ved vi, at når eleverne sætter sig foran skærmen, bruger de i høj grad deres hjerner og kognitive evner til at løse komplekse problemstillinger, finde kreative løsninger, og til at være gode holdspillere med de andre, som er en del af spillet. På den måde kommer mange af de samme gode egenskaber, som findes ved traditionel sport også i brug ved E-sport. Dette imens de er en del af et sjovt fællesskab, hvor alle kan være med.

Samarbejde: Lige meget om vi spiller Roblox, Fortnite, CS:GO eller andre spil, så har vi fokus på samarbejde, hvor vi sammen lægger strategier, tager beslutninger og forsøger at forudse konsekvenser i spillet. Vi kender hinandens roller og opgaver, og lærer at arbejde sammen som et team og skaber nye venskaber på tværs af klasserne. Mens vi spiller, er der også mange sociale regler som øves, bl.a. vente på tur, lytte på de andre, tage hensyn til andre osv. Det er vigtigt for os som pædagogisk personale at deltage aktivt sammen med eleverne, når de gamer. Dette for igennem spillet at kunne opbygge en god relation til eleverne, hvor vi har et fælles tredje, nemlig spillet, og også fordi vi finder det vigtigt at vide, hvad eleverne spiller, for bedst muligt at kunne hjælpe og guide dem. Vi har elever med mange forskellige individuelle behov og dette forsøger vi altid at sætte rammerne ud fra.

Kommunikation: Det er vigtigt for os, at der er en god kommunikation i spillet, og den kan være med til at gøre forskellen på sejr og nederlag. Derfor arbejder vi aktivt med måden vi kommunikerer som hold, og hvordan vi påvirker hinandens spil med sproget, mens vi gamer. Vi har altid fokus på den gode tone undervejs. Både elever og voksne benytter ofte høretelefoner, mens vi spiller, både så vi kan høre lydene fra spillet, men også så vi kan snakke med lige netop dem vi spiller sammen med uden de andre i lokalet kan høre, hvad vi snakker om og bliver forstyrret af dette. Vi anvender et program der hedder Discord, hvor man kan lave snakke grupper fra to personer og opefter, alt efter hvor mange man er. Dette kan også anvendes i fritiden.

Problemløsning: Vi arbejder systematisk med at finde løsninger på problemer der opstår i spillet. Om det er byggeriet i Fortnite, eller hvis vores strategi om at angribe det andet hold i Paintball i Roblox mislykkes. Da afprøver vi forskellige tilgange og bruger problemet som en platform til at udvikle os.

Vi har netop haft to fra vores pædagogiske personale af sted på E-sport træner-uddannelsen, og vi skal nu i gang med at få tilrettelagt forløb tilpasset vores målgruppe, som omhandler alt ovenstående, samt små brainbreaks i løbet af undervisningen. Har I spørgsmål til dette så spørg endelig. Vi er klar til at svare.

